

Голові Разової спеціалізованої ради PhD 15030
Запорізького національного університету,
д.пед.н., професору,
Верітову Олександрю Ігоровичу

ВІДГУК

**Мулик Катерини Віталіївни, докторки педагогічних наук, професорки
на дисертаційну роботу Бережної Ярослави Леонідівни
на тему «Технологія диференційованого фізичного виховання
студентів гуманітарно-педагогічного профілю за показниками
нейродинамічних функцій», представлену на здобуття ступеня доктора
філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт**

Актуальність теми. Сучасні умови функціонування системи вищої освіти характеризуються суттєвими змінами способу життя студентської молоді, зниженням рівня рухової активності, збільшенням обсягів навчального навантаження та тривалості перебування в умовах дистанційного й змішаного навчання. Вплив пандемічних, соціальних і воєнних чинників посилив негативні тенденції щодо стану здоров'я, фізичної підготовленості та психоемоційного стану здобувачів вищої освіти, що зумовлює необхідність пошуку нових підходів до організації фізичного виховання студентської молоді.

Особливої уваги потребує організація фізичного виховання здобувачів вищої освіти гуманітарно-педагогічного профілю, для яких характерними є значні обсяги розумового навантаження, переважно малорухливий характер навчальної діяльності та необхідність підтримання належного рівня фізичної працездатності, когнітивних функцій і психоемоційної стійкості. За таких умов традиційні підходи до організації фізичного виховання, що недостатньо враховують індивідуальні психофізіологічні особливості здобувачів освіти, не повною мірою забезпечують реалізацію оздоровчих, освітніх і розвивальних завдань фізичного виховання.

Одним із перспективних напрямів підвищення ефективності фізичного виховання студентської молоді є його диференціація на основі об'єктивних показників функціонального стану організму. Важливого значення в цьому контексті набувають нейродинамічні функції, які характеризують індивідуально-типологічні властивості нервової системи, особливості сенсомоторного реагування, швидкість переробки інформації та стійкість нервових процесів. Урахування зазначених показників створює передумови для науково обґрунтованого розподілу здобувачів на типологічні групи, добору адекватних засобів і методів фізичного виховання та диференціації параметрів фізичного навантаження відповідно до індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

Аналіз сучасних наукових досліджень свідчить про значний інтерес учених до проблем збереження здоров'я студентської молоді, підвищення рівня її рухової

активності, удосконалення організаційно-методичного забезпечення фізичного виховання та врахування психофізіологічних особливостей здобувачів освіти. Водночас недостатньо розробленими залишаються питання комплексного використання показників нейродинамічних функцій як критеріїв диференціації змісту, засобів і параметрів фізичного навантаження здобувачів вищої освіти гуманітарно-педагогічного профілю.

Зазначене зумовлює необхідність наукового обґрунтування та експериментальної перевірки технології диференційованого фізичного виховання здобувачів гуманітарно-педагогічного профілю за показниками нейродинамічних функцій, спрямованої на підвищення рівня рухової активності, фізичної підготовленості, функціонального стану та ефективності психофізіологічних процесів здобувачів вищої освіти.

Отже, дисертаційна робота Бережної Ярослави Леонідівни «Технологія диференційованого фізичного виховання студентів гуманітарно-педагогічного профілю за показниками нейродинамічних функцій» присвячена актуальній науково-практичній проблемі сучасної фізичної культури і спорту, а обраний напрям дослідження відповідає сучасним тенденціям індивідуалізації та диференціації фізичного виховання студентської молоді й потребам удосконалення здоров'язбережувальної діяльності закладів вищої освіти.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність. Рівень обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертаційній роботі, є достатньо високим і відповідає вимогам, що висуваються до досліджень на здобуття ступеня доктора філософії.

Обґрунтованість отриманих результатів забезпечується належною теоретико-методичною основою дослідження, комплексним аналізом наукової літератури з проблем фізичного виховання студентської молоді, диференціації освітнього процесу та врахування індивідуально-типологічних особливостей нервової системи. Логіка наукового пошуку є послідовною та цілісною: від теоретичного аналізу досліджуваної проблеми та визначення особливостей нейродинамічних функцій здобувачів гуманітарно-педагогічного профілю – до наукового обґрунтування, розроблення й експериментальної перевірки технології диференційованого фізичного виховання.

Достовірність отриманих результатів підтверджується використанням комплексу теоретичних, емпіричних і психофізіологічних методів дослідження, адекватних меті та завданням роботи; достатнім обсягом експериментального матеріалу; послідовною та поетапною організацією дослідно-експериментальної роботи; застосуванням методів математичної статистики для обробки й аналізу отриманих даних; узгодженістю результатів теоретичного аналізу, констатувального та формувального етапів педагогічного експерименту.

Отримані авторкою емпіричні дані мають системний характер, належним чином проаналізовані, інтерпретовані та узагальнені у висновках. Висновки дисертації є аргументованими, відповідають поставленим завданням і безпосередньо впливають із результатів проведеного дослідження. Запропоновані практичні рекомендації мають прикладний характер і можуть бути використані для вдосконалення організації фізичного виховання здобувачів вищої освіти гуманітарно-педагогічного профілю.

Загалом результати дисертаційного дослідження характеризуються належним рівнем наукової обґрунтованості та достовірності, що дозволяє вважати сформульовані наукові положення, висновки й рекомендації переконливими та такими, що мають теоретичну і практичну цінність.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що:

- уперше теоретично обґрунтовано та розроблено концептуальну модель диференційованого фізичного виховання студентів гуманітарно-педагогічного профілю, побудовану з урахуванням показників нейродинамічних функцій і мотиваційного ставлення студентів до рухової активності. На відміну від традиційних підходів, модель базується на нейродинамічних показниках, де системоутворювальним чинником виступає психоемоційне задоволення від рухової активності. Доведено доцільність застосування нелінійного підходу у фізичному вихованні студентів гуманітарного педагогічного профілю, що дозволяє розглядати процес засвоєння рухових навичок не як механічне накопичення знань, а як послідовний перехід особистості майбутнього фахівця на новий якісний рівень фізичного стану через точки біфуркації (моменти усвідомленого прийняття цінностей здоров'я та фізичної активності);

- уперше розроблено алгоритм диференціації засобів фізичного виховання студентів гуманітарно-педагогічного профілю на основі психофізіологічних і нейродинамічних показників із застосуванням методів багатовимірного статистичного аналізу, а саме:

- впровадження інноваційної моделі психофізіологічної діагностики як методичного базису об'єктивної оцінки функціонального стану людини, що дозволило трансформувати суб'єктивний досвід відчуття нейродинамічного стану у наукововерифіковані діагностичні засоби;

- розроблення алгоритму диференціювання фізичного виховання майбутнього фахівця гуманітарних педагогічних спеціальностей. На відміну від традиційного масового підходу, запропоновано диференціацію видів рухової активності на основі методів багатовимірної статистики та індивідуальних психофізіологічних профілів, що забезпечує формування «вектора» фізичного виховання кожного здобувача;

- уперше визначено особливості психофізіологічних і нейродинамічних функцій студентів гуманітарних спеціальностей, які характеризуються специфічним співвідношенням показників рухливості та стійкості нервової системи порівняно зі студентами інших педагогічних спеціальностей. Здобувачі гуманітарних

спеціальностей займають проміжне положення між майбутніми вчителями початкової (дошкільної) освіти та майбутніми вчителями образотворчого мистецтва за показниками рухливості та стійкості нервової системи. Для здобувачів гуманітарних спеціальностей властивими є нижчі показники рухливості та вищі показники стійкості нервової системи порівняно зі здобувачами спеціальностей початкової та дошкільної освіти. Також у них більший рівень рухливості та менший рівень стійкості нервової системи порівняно зі здобувачами – майбутніми вчителями образотворчого мистецтва;

- уперше розроблено технологію диференційованого фізичного виховання студентів гуманітарно-педагогічного профілю, яка передбачає поєднання аеробно-анаеробних, координаційних і творчо орієнтованих вправ відповідно до особливостей нейродинамічних функцій здобувачів. Показано ефективність побудови занять з фізичного виховання для здобувачів, які навчаються на спеціальностях «Історія», «Іноземна мова» та «Українська мова», відповідно до особливостей їхньої нервової системи (циклічні та координаційні вправи творчого характеру);

- уперше встановлено позитивний вплив розробленої технології на показники фізичної підготовленості, психофізіологічного стану та професійно значущих когнітивних якостей студентів гуманітарно-педагогічного профілю. Технологія передбачає інтеграцію засобів фізичного виховання (циклічні вправи з творчими завданнями, адаптивні рухливі ігри, аеробіка зі свідомим уявленням вправ, спеціальна гімнастика з виконанням під віршовані рядки, інтерактивні технології з мультимедійним супроводом) з методами когнітивної візуалізації та рефлексії, що забезпечує формування системи знань зі збереження та зміцнення здоров'я на рівні «тілесного інтелекту» майбутнього вчителя;

- удосконалено зміст технології фізичного виховання шляхом інтеграції засобів рухової активності, когнітивної візуалізації та інтерактивних методів навчання, що сприяє підвищенню рівня залученості студентів до рухової активності та формуванню здоров'язбережувальної компетентності;

- підтверджено положення про необхідність комплексного впливу засобів фізичного виховання на фізичний стан, психофізіологічні функції та професійно значущі когнітивні якості студентів гуманітарно-педагогічного профілю;

- уточнено та доповнено зміст поняття «здоров'язбереження» майбутнього вчителя за рахунок включення суб'єктивно-емоційного чинника (задоволення від рухової активності), що дозволило представити компетентність зі збереження та поліпшення здоров'я не як статичну суму знань, а як динамічну самоорганізуючу систему, яка розвивається за нелінійною траєкторією;

- дістала подальшого розвитку методика діагностики результативності фізичного виховання як валідної метрики для визначення рівня сформованості готовності майбутнього фахівця до високої професійної працездатності та креативності.

Практична значущість роботи полягає в розробленні та експериментальному обґрунтуванні технології диференційованого фізичного виховання здобувачів вищої освіти гуманітарно-педагогічного профілю за показниками нейродинамічних функцій, що може бути використана для вдосконалення змісту й організації фізичного виховання здобувачів вищої освіти.

Запропонована технологія передбачає диференціацію засобів, методів і параметрів фізичного навантаження відповідно до особливостей нейродинамічних функцій здобувачів та спрямована на підвищення рівня їхньої фізичної підготовленості, функціонального стану, рухової активності й розвитку професійно значущих психофізіологічних якостей.

Практичну цінність мають розроблені авторкою організаційно-методичні засади реалізації технології, алгоритм диференціації здобувачів за показниками нейродинамічних функцій, зміст фізкультурно-оздоровчих занять для визначених типологічних груп, а також практичні рекомендації щодо впровадження запропонованого підходу в освітній процес закладів вищої освіти.

Результати дисертаційного дослідження впроваджено в освітній процес закладів вищої освіти, що підтверджується відповідними актами впровадження. Окремі положення та практичні рекомендації можуть бути використані під час організації фізичного виховання студентської молоді, розроблення навчальних і фізкультурно-оздоровчих програм, а також у професійній підготовці фахівців у галузі фізичної культури і спорту.

Оцінка змісту дисертації та її основних положень.

Зміст роботи (анотації, вступ, п'ять розділів, практичні рекомендації, висновки, список використаних джерел, додатки) представлено з урахуванням сучасних вимог. Дисертаційна робота Бережної Ярослави Леонідівни є завершеним науковим дослідженням, структура якого відповідає поставленій меті та завданням. Матеріал викладено логічно й послідовно, з дотриманням взаємозв'язку між теоретичним обґрунтуванням проблеми, організацією дослідження, аналізом отриманих результатів, розробленням технології диференційованого фізичного виховання та перевіркою її ефективності.

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дисертаційного дослідження, визначено його зв'язок із науковими програмами, планами й темами, сформульовано мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, представлено використані методи, розкрито наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, наведено відомості про особистий внесок здобувачки, апробацію результатів, публікації та структуру дисертаційної роботи.

У **першому розділі «Теоретичні основи диференційованого фізичного виховання студентів гуманітарно-педагогічного профілю»** здійснено ґрунтовний теоретичний аналіз сучасного стану проблеми фізичного виховання студентської молоді. Авторкою розглянуто особливості організації фізичного виховання у закладах вищої освіти, проаналізовано чинники, що визначають стан здоров'я, рівень

рухової активності та фізичної підготовленості здобувачів освіти. Значну увагу приділено сучасним підходам до індивідуалізації та диференціації фізичного виховання здобувачів, визначенню критеріїв, які можуть бути покладені в основу диференційованого добору засобів, методів і параметрів фізичного навантаження.

Окремий напрям теоретичного аналізу становить розгляд нейродинамічних функцій як індивідуально-типологічних характеристик нервової системи та їх значення для навчальної, рухової і майбутньої професійної діяльності здобувачів вищої освіти гуманітарно-педагогічного профілю. Авторкою узагальнено наукові дані щодо взаємозв'язку нейродинамічних властивостей із показниками фізичної підготовленості, функціонального стану, когнітивних здібностей та ефективності адаптації здобувачів до різних видів діяльності. На підставі проведеного теоретичного аналізу визначено недостатньо досліджені аспекти проблеми та обґрунтовано доцільність використання показників нейродинамічних функцій як критерію диференціації фізичного виховання здобувачів вищої освіти гуманітарно-педагогічного профілю. Матеріали розділу створюють необхідне теоретичне підґрунтя для проведення подальшого експериментального дослідження та розроблення авторської технології.

Другий розділ «Методи та організація дослідження» представлено методологічні та організаційні засади проведення дослідження, охарактеризовано комплекс використаних методів і послідовність реалізації основних етапів наукового пошуку. Для вирішення поставлених завдань авторкою застосовано взаємопов'язаний комплекс теоретичних, педагогічних, психофізіологічних і математико-статистичних методів, що забезпечив можливість комплексного вивчення досліджуваної проблеми. Детально представлено методики визначення показників нейродинамічних функцій, фізичного стану та фізичної підготовленості здобувачів вищої освіти, професійно значущих когнітивних здібностей, рухової активності й здоров'язберезувальної компетентності.

Належну увагу приділено характеристиці організації дослідження, контингенту його учасників, змісту та послідовності констатувального і формувального етапів педагогічного експерименту. Представлено процедуру статистичного опрацювання отриманих даних, зокрема використання методів багатовимірної статистичної аналізу для виокремлення типологічних груп здобувачів вищої освіти за показниками нейродинамічних функцій. Поетапна організація дослідження забезпечила логічний перехід від визначення вихідних характеристик досліджуваного контингенту та обґрунтування критеріїв диференціації до розроблення й експериментальної перевірки авторської технології. Загалом зміст другого розділу свідчить про належний рівень організації дослідно-експериментальної роботи та відповідність обраного методичного інструментарію меті й завданням дисертаційного дослідження.

У третьому розділі «Результати констатувального експерименту щодо виявлення особливостей функціонування нервової системи як основи розробки технології диференційованого фізичного виховання студентів гуманітарно-

педагогічного профілю» представлено результати емпіричного дослідження, спрямованого на визначення особливостей нейродинамічних функцій здобувачів вищої освіти та обґрунтування критеріїв диференціації фізичного виховання здобувачів вищої освіти гуманітарно-педагогічного профілю. Структура розділу охоплює порівняльний аналіз здобувачів різних факультетів за показниками нейродинамічних функцій та кластерний аналіз результатів тестування.

Авторкою здійснено порівняльний аналіз показників функціонування нервової системи здобувачів вищої освіти різних спеціальностей, що дозволило встановити наявність статистично значущих відмінностей за низкою досліджуваних параметрів. Особливу увагу приділено здобувачам гуманітарних спеціальностей, зокрема історичного та філологічного спрямування, у яких виявлено характерні особливості прояву нейродинамічних функцій порівняно зі здобувачами інших напрямів підготовки. Отримані результати стали підґрунтям для обґрунтування необхідності врахування індивідуально-типологічних властивостей нервової системи під час організації фізичного виховання здобувачів вищої освіти гуманітарно-педагогічного профілю.

Важливе місце у розділі посідає кластерний аналіз результатів тестування здобувачів вищої освіти за показниками нейродинамічних функцій. Його застосування дозволило систематизувати отримані емпіричні дані та виокремити типологічні групи здобувачів, які характеризуються певним поєднанням показників функціонування нервової системи. Такий підхід забезпечив перехід від встановлення загальних особливостей досліджуваного контингенту до визначення науково обґрунтованих підстав для диференціації змісту фізичного виховання.

Заслугує на позитивну оцінку логіка побудови третього розділу, відповідно до якої результати порівняльного аналізу доповнюються застосуванням багатовимірної статистичної аналізу. Це дозволило авторці не обмежитися констатацією відмінностей між здобувачами різних спеціальностей, а визначити типологічні особливості досліджуваного контингенту, які надалі були використані під час розроблення технології диференційованого фізичного виховання.

Загалом результати констатувального експерименту мають важливе значення для цілісності дисертаційного дослідження, оскільки забезпечують емпіричне обґрунтування авторського підходу та створюють основу для розроблення технології диференційованого фізичного виховання здобувачів вищої освіти гуманітарно-педагогічного профілю за показниками нейродинамічних функцій.

У четвертому розділі **«Характеристика й експериментальна перевірка ефективності технології диференційованого фізичного виховання студентів гуманітарно-педагогічного профілю за показниками нейродинамічних функцій»** представлено теоретичне обґрунтування, зміст та результати експериментальної перевірки авторської технології, розробленої на основі результатів констатувального експерименту та визначених типологічних особливостей функціонування нервової системи здобувачів вищої освіти.

Авторкою розкрито концептуальні засади технології диференційованого фізичного виховання, визначено її мету, завдання, принципи, структурні компоненти, етапи та педагогічні умови реалізації. Представлено організаційно-змістове наповнення технології, що передбачає диференціацію фізкультурно-оздоровчої діяльності здобувачів вищої освіти відповідно до визначених кластерів за показниками нейродинамічних функцій. Важливим є те, що розроблена технологія ґрунтується на результатах попереднього етапу дослідження, завдяки чому забезпечується логічний взаємозв'язок між результатами констатувального експерименту, визначеними критеріями диференціації та змістом педагогічного впливу.

Значну увагу приділено характеристиці змісту занять здобувачів вищої освіти експериментальної групи, особливостям добору засобів фізичного виховання, регулюванню параметрів фізичного навантаження та використанню різних видів рухової активності відповідно до особливостей функціонування нервової системи здобувачів. Позитивної оцінки заслуговує спрямованість авторської технології не лише на підвищення рівня фізичної підготовленості та функціонального стану здобувачів вищої освіти, а й на розвиток нейродинамічних функцій, професійно значущих когнітивних здібностей, оптимізацію рухової активності та формування здоров'язбережувальної компетентності.

Експериментальну перевірку ефективності розробленої технології здійснено шляхом порівняльного аналізу динаміки комплексу досліджуваних показників здобувачів вищої освіти жіночої статі контрольної та експериментальної груп. Авторкою проаналізовано зміни показників фізичної підготовленості, функціонального стану, нейродинамічних функцій, професійно значущих когнітивних здібностей, рівня рухової активності та здоров'язбережувальної компетентності. Отримані результати засвідчили позитивну динаміку досліджуваних показників та більш виражені зміни в експериментальній групі, що дозволило підтвердити ефективність запропонованої технології.

Заслуговує на позитивну оцінку комплексний характер оцінювання ефективності педагогічного впливу, оскільки авторка не обмежилася визначенням змін показників фізичної підготовленості здобувачів, а дослідила вплив розробленої технології на фізичний, функціональний, психофізіологічний, когнітивний і мотиваційно-компетентнісний компоненти їхнього стану. Це дозволило всебічно оцінити результати формування педагогічного експерименту та обґрунтувати доцільність застосування диференційованого підходу у фізичному вихованні здобувачів вищої освіти гуманітарно-педагогічного профілю.

У четвертому розділі **«Аналіз і обговорення результатів дослідження»** здійснено узагальнення результатів проведеного дослідження та їх зіставлення з даними сучасних вітчизняних і зарубіжних наукових праць. Особливу увагу приділено інтерпретації отриманих результатів з позицій сучасних уявлень про особливості функціонування нервової системи здобувачів вищої освіти різних напрямів підготовки,

індивідуалізацію фізичного виховання та можливості використання нейродинамічних функцій як критерію диференціації освітнього процесу.

Важливою перевагою розділу є те, що авторка не обмежується констатацією отриманих результатів, а проводить їх ґрунтовний аналіз, визначаючи положення, які підтверджують, доповнюють та розширюють сучасні наукові уявлення щодо організації фізичного виховання студентської молоді. Такий підхід дозволяє чітко визначити місце проведеного дослідження серед сучасних наукових розробок та аргументовано обґрунтувати його наукову новизну.

Узагальнення результатів дослідження є логічним завершенням дисертаційної роботи, демонструє цілісність авторської концепції та підтверджує взаємозв'язок між теоретичними положеннями, результатами констатувального й формувального педагогічних експериментів і сформульованими висновками.

Повнота викладу наукових положень, висновків і рекомендацій здобувача підтверджується опублікованими науковими працями. Основні результати дисертаційного дослідження відображено у наукових працях, опублікованих у вітчизняних і зарубіжних наукових виданнях, а також апробованих у матеріалах міжнародних наукових конференцій. Загалом результати дослідження представлено в 11 наукових працях (при перерахунку відповідно до вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 – 14 публікацій), серед яких 3 статті у міжнародних наукових виданнях, що індексуються в наукометричних базах Scopus/Web of Science (при перерахунку – 6 публікацій, з них 2 статті у фахових виданнях України категорії «А»), 3 статті у наукових фахових виданнях України категорії «Б», 1 стаття у міжнародному науковому виданні та 4 публікації апробаційного характеру.

Зауваження та дискусійні положення щодо змісту дисертації мають несуттєвий характер. Загальний зміст і структура роботи Бережної Ярослави Леонідівни не викликають істотних зауважень, однак доцільно звернути увагу на окремі аспекти:

1. У дисертаційній роботі показники нейродинамічних функцій визначено одним із ключових критеріїв диференціації фізичного виховання здобувачів гуманітарно-педагогічного профілю. Водночас ефективність фізичного виховання залежить від комплексу чинників, зокрема вихідного рівня фізичної підготовленості, функціонального стану, стану здоров'я, мотивації, попереднього рухового досвіду та інтересів здобувачів вищої освіти. У зв'язку з цим доцільно було б чіткіше обґрунтувати пріоритетність нейродинамічних показників серед інших критеріїв диференціації фізичного виховання та їх взаємозв'язок з іншими індивідуальними характеристиками здобувачів.

2. Розроблена технологія диференційованого фізичного виховання передбачає розподіл здобувачів вищої освіти на групи за показниками нейродинамічних функцій. Водночас у роботі потребує ширшого висвітлення питання динамічності цих показників у процесі навчання. Доцільно було б обґрунтувати, чи потребують

нейродинамічні функції повторного оцінювання впродовж навчального року та за яких умов доцільним є перегляд належності здобувачів до відповідної типологічної групи.

3. Ефективність розробленої технології оцінювалася за широким спектром фізичних, функціональних, психофізіологічних та психолого-педагогічних показників, що є безумовною перевагою дослідження. Разом із тим доцільно було б чіткіше визначити, які показники авторка розглядає як основні критерії ефективності запропонованої технології, а також більш детально розкрити підходи до інтерпретації отриманих кількісних результатів.

4. У констатувальному експерименті взяли участь 693 здобувачі дев'яти професійних спеціалізацій, однак чисельність окремих груп була неоднаковою. У зв'язку з цим доцільно було б більш детально обґрунтувати можливий вплив нерівномірності вибірок на результати порівняльного та кластерного аналізу.

5. Розділ, присвячений сучасним технологіям фізичного виховання, містить розгорнуту характеристику значної кількості видів аеробіки та фітнес-програм. Частина цього матеріалу має переважно довідково-описовий характер і лише опосередковано пов'язана з показниками нейродинамічних функцій. Більш концентрованому викладу матеріалу теоретичного розділу сприяв би більш цілеспрямований добір та узагальнення тих засобів, які безпосередньо були використані в авторській технології.

6. У дисертаційній роботі спостерігається паралельне використання понять «студенти», «студентки» та «здобувачі вищої освіти». Для забезпечення єдності наукового стилю та відповідності сучасній нормативній термінології доцільно було б уніфікувати використання зазначених понять у межах усієї дисертаційної роботи.

7. У тексті дисертації трапляються окремі технічні, стилістичні та редакційні неточності, які не впливають на зміст, наукову цінність та достовірність отриманих результатів, однак потребують врахування під час остаточного редакційного опрацювання роботи.

Вказані недоліки та зауваження у переважній більшості дискусійного характеру, суттєво не впливають на науковий і методичний рівень дисертації, не знижують її загальної позитивної оцінки.

Загальний висновок. У цілому дисертаційна робота Бережної Ярослави Леонідівни на тему «Технологія диференційованого фізичного виховання студентів гуманітарно-педагогічного профілю за показниками нейродинамічних функцій» за своїм змістом, структурою, обсягом та оформленням є цілісною, завершеною, самостійно виконаною науковою працею, має наукову новизну і теоретико-практичну значимість, відповідає вимогам наказу МОН України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (із змінами) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (із змінами), а її авторка – Бережна Ярослава Леонідівна заслуговує присудження

наукового ступеня доктора філософії (PhD) з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Офіційний опонент:

Завідувачка кафедри здоров'я, фітнесу та рекреації
Харківської державної академії фізичної культури,
докторка педагогічних наук, професорка

Катерина МУЛИК

Проректор зі спортивної роботи та соціальних питань
Харківської державної академії фізичної культури,
кандидат наук з фізичного виховання і спорту

Сергій СТОРОЖЕНКО

